

Behandelingsvoorstel voor de commissie Water en Milieu

Onderwerp: Legesheffing voor ontbrandingstoestemmingen vuurwerk

Cie-datum : 25 oktober 2004

Cie-nummer: 2004WEM67

Procedure: in GS op: 12 oktober 2004
eerdere behandeling in cie: nee
in PS: ja

inspraak: nee
op: n.v.t.
op: 8 november 2004

Behandelend ambtenaar: R. Bakker
Portefeuillehouder: J. Binnekamp

toestel: 2437

Inleiding

Op 7 oktober 2002 heeft PS besloten tot het heffen van leges voor het in behandeling nemen van aanvragen voor een toestemming voor het tot ontbranding brengen van professioneel vuurwerk als bedoeld in de artikelen 3.3.2 lid 3 onder a en 3.3.4 van het Vuurwerkbesluit (hierna: ontbrandingstoestemming).

In de toelichting bij het legesbesluit is aangegeven, dat zodra voldoende praktijkervaring is opgebouwd een evaluatie van de uitgangspunten zal plaatsvinden. Deze evaluatie is hierna opgenomen en leidt tot het onderstaand advies.

Vervolg inleiding op pagina 2: ja

Wordt geagendeerd:

om PS te adviseren omtrent het voorstel om de legesheffing voor ontbrandingstoestemmingen vuurwerk te laten vervallen.

Evaluatie legesheffing ontbrandingstoestemmingen

Uitgangspunten bij de legesheffing

De legesheffing is ingevoerd vanuit de verwachting, dat de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen niet toereikend zouden zijn om te voorzien in de financiering van de nieuwe provinciale taken als gevolg van de invoering van het Vuurwerkbesluit.

De provincie Utrecht liep daarmee vooruit op een definitief IPO-standpunt terzake, maar handelde wel overeenkomstig de toenmalige stand van zaken in de discussie in IPO-verband. Bij de besluitvorming is overigens aangekondigd, dat bij een afwijkende uitkomst van de IPO- discussie dit aan PS gemeld zal worden. Bij de vaststelling van het legesbedrag is uitgegaan van de eerder in IPO-verband vastgestelde methodiek voor het vaststellen van legesbedragen bij vergunningverlening: een bedrag gebaseerd op de (geschatte) feitelijke behandelingskosten en daarboven de kosten van verplichte publicaties. Dit resulteerde in € 921,05 per aanvraag (€ 535,05 behandelingskosten en € 386,- publicatiekosten).

Praktijkervaring

a. de overeenstemming in IPO-verband

Na oktober 2002 heeft het overleg in IPO-verband niet geleid tot een gemeenschappelijk standpunt, inhoudend, dat overgegaan zou moeten worden tot het heffen van leges. In de praktijk betekent dit, dat de provincie Utrecht op het ogenblik de enige provincie is waar leges geheven worden voor ontbrandingstoestemmingen. Deze uitzonderingspositie zal niet spoedig veranderen: de opstelling van de overige provincies ten aanzien van de legesheffing is overwegend terughoudend.

b. De behandelingskosten per aanvraag

Bij de berekening van de behandelingskosten is uitgegaan van een tijdsbesteding per aanvraag van gemiddeld 15 uur door een medewerker in taakgroep 9. Dit blijkt in de praktijk een te lage schatting:

- Mede door de verwevenheid van de ontbrandingstoestemming met de vereiste verklaring van geen bezwaar van de burgemeester in de betrokken gemeente is vaak een relatief uitgebreid overleg en correspondentie noodzakelijk met de lokale overheid (gemeente en plaatselijke brandweer) over de veiligheidsaspecten van de aangevraagde ontbranding. Dit vergt tijd, die in de raming gebaseerd op 'normale' vergunningverlening niet voorzien is.
- Hetzelfde effect wordt veroorzaakt doordat inspectie van de lokatie vaak noodzakelijk is om de veiligheids- en milieu-aspecten van de ontbranding goed in te kunnen schatten.
- Het correct beoordelen van de aanvraag en de in aanmerking te nemen aspecten is in zeer hoge mate maatwerk. Dit vereist een deskundigheid en ervaring, die bij medewerkers in taakgroep 9 in de regel nog niet volledig ontwikkeld is. In de praktijk ligt het zwaartepunt van de werkzaamheden daardoor bij medewerkers in taakgroep 10.
- Het onregelmatige aanbod van vergunningaanvragen (zie hierna onder c) veroorzaakt pieken in de werklast, die niet binnen de reguliere formatie zijn op te vangen. Bij de daardoor noodzakelijk uitbesteding liggen de uurtarieven van de ingehuurde deskundige zeker boven het niveau van taakgroep 9 en regelmatig ook boven dat van taakgroep 10.

c. het aantal aanvragen

Bij de invoering van de leges werd verwacht, dat jaarlijks ongeveer 300 vuurwerkevenementen aangemeld zouden worden voor een ontbrandingstoestemming. In de praktijk blijkt het aantal aanvragen aanzienlijk lager. Dit wordt niet veroorzaakt door een remmend effect van de legeskosten, maar vooral door de veiligheidsafstanden, die uit het Vuurwerkbesluit voortvloeien. Veel vuurwerken, die vroeger plaatsvonden, kunnen niet meer voldoen aan de veiligheidseisen en vervallen daardoor.

Op basis van de gegevens over 2003 en een de eerste helft van 2004 kan verwacht worden, dat het aantal aanvragen voor ontbrandingstoestemming zal stabiliseren op 40 tot 50.

Het aanzienlijk lagere aantal aanvragen dan geraamd heeft vanzelfsprekend ook een effect op de opbrengsten.

Bij de geraamde 300 vuurwerken werd circa € 275.000,- als opbrengst verwacht; de feitelijke opbrengst ligt rond € 40.000,- bij circa 45 aanvragen.

d. kostendekkendheid

Het netto-effect van de punten b. en c. (hogere kosten per geval, maar veel minder aanvragen dan geraamd) is, dat de kosten voor de behandeling van aanvragen voor ontbrandingstoestemmingen duidelijk achterblijven bij de aanvankelijke raming. Deze ging uit van een jaarlijkse taakbelasting van 8350 uur (6,4 fte). Op basis van de ervaring is dit in het sectorplan voor 2004 naar beneden bijgesteld tot 2750 uur (2,1 fte) plus een uitbestedingsbudget van € 45.000, overeenkomend met 0,6 fte. Het door het Rijk beschikbaar gestelde bedrag van € 198.311 per jaar komt overeen met 2,7 fte en is derhalve in principe reeds kostendekkend.

e. autonome ontwikkelingen

Op 24 februari 2004 is een wijziging van het Vuurwerkbesluit in werking getreden, waardoor kleinere vuurwerken (maximaal 100 kg licht vuurwerk) en theatervuurwerk (maximaal 10 kg) vrijgesteld zijn van de vergunningsplicht. Er kan volstaan worden met een melding. Dit zal aanleiding zijn tot een vermindering van het aantal aanvragen voor een ontbrandingstoestemming, deels door het invoeren van de vergunningvrije grens als zodanig, maar deels ook doordat men vuurwerken zodanig zal gaan inrichten, dat die grens niet overschreden wordt. Geschat wordt, dat hierdoor het aantal aanvragen voor een ontbrandingstoestemming met 5 tot 10 per jaar (circa 15 %) zal verminderen.

Gelijktijdig blijkt echter te verwachten, dat het aantal meldingen groter is dan de afname in het aantal aanvragen voor een ontbrandingstoestemming. Juist bij de kleinere activiteiten vormen de leges een financiële belemmering. Nu deze wegvalt (voor meldingen kunnen geen leges geheven worden) zal men eerder besluiten tot een vuurwerkactiviteit. Dit blijkt ook uit de ervaring: in de periode maart-juni 2004 zijn 13 meldingen gedaan. Extrapolatie leidt tot een te verwachten aantal meldingen van circa 60 op jaarbasis. Dit aantal is opmerkelijk, ook gelet op het feit, dat in andere provincies, bijvoorbeeld Noord-Brabant, waar geen leges geheven worden, tot op heden nauwelijks meldingen ingediend worden.

Hoewel de werkbelasting bij meldingen lager ligt dan bij ontbrandingstoestemmingen, leidt het meldingssysteem daardoor uiteindelijk tot een toename in de totale werklast en is het dus kostenverhogend. Op basis van de huidige cijfers is daar ongeveer 0,15 fte (€ 11.500) mee gemoeid. Het is op dit moment nog niet duidelijk of dit geheel opgevangen kan worden binnen het beschikbare budget, of dat er aanvullende middelen nodig zullen zijn.

f. maatschappelijke reacties

Ongeveer 30 % van de ontbrandingstoestemmingen betreft vuurwerk op koninginnedag en 5 mei. Daarnaast zijn er relatief veel andere jaarlijks terugkerende evenementen met een min of meer culturele inslag, die traditioneel opgeluisterd worden met een vuurwerk. Deze activiteiten worden in de regel gefinancierd vanuit een krappe begroting en niet zelden met een overheidssubsidie ter (gedeeltelijke) dekking van het tekort.

Bij deze activiteiten vormen de leges een zware belasting van de begroting. De legeskosten op het huidige niveau zijn - zeker bij de kleinere vuurwerken - vergelijkbaar met het totaal van de overige kosten en soms zelfs hoger. Ze vormen daardoor een behoorlijke belemmering voor het in stand houden van het traditionele evenement. In combinatie met het gegeven, dat in de andere provincies geen leges geheven worden draagt dit bij aan de beeldvorming, dat de provincie de desbetreffende evenementen onredelijk behandelt en zelfs dwarsboomt.

In het verlengde hiervan worden vanuit het lokale bestuur regelmatig matigings- en ontheffingsverzoeken ingediend, die weliswaar niet gehonoreerd kunnen worden, maar die in de afhandeling wel een extra belasting vormen voor het bestuur en het ambtelijk apparaat.

Conclusies

Uit het voorgaande blijkt, dat de legesheffing voor ontbrandingstoestemmingen in de praktijk niet functioneert, zoals bij het instellen daarvan werd voorzien, dan wel beoogd:

- De leges zijn per aanvraag niet kostendekkend.
- De totale legesinkomsten zijn aanmerkelijk lager dan geraamd en een toename is niet te verwachten.
- Afgezien van de kosteneffecten van het meldingssysteem, is - anders dan verwacht - de Rijksbijdrage kostendekkend voor de provinciale taakuitvoering krachtens het Vuurwerkbesluit.
- Het meldingssysteem veroorzaakt een klein tekort van circa 0,15 fte (circa € 11.500).
- De provincie Utrecht neemt met de legesheffing een uitzonderingspositie in, die slecht aan de betrokken burgers en lokale overheden is uit te leggen.

Beoogd effect

Het laten vervallen van de legesheffing voor ontbrandingstoestemmingen en daarmee een bijdrage leveren aan een positieve beeldvorming van de provincie.

Argumenten

Zie hiervoor onder ‘Conclusie’

Kanttekeningen

Door het vervallen van de legesheffing kan in principe een toename plaatsvinden van vuurwerkevenementen met een grotere omvang dan onder het meldingenstelsel mogelijk is (verschuiving van melding naar ontbrandingstoestemming). Door de strengere afstandseisen, die voor de grotere vuurwerkevenementen gelden, zal deze verschuiving naar verwachting echter beperkt zijn.

Financiën

Het verdwijnen van de legesheffing veroorzaakt een afname van de provinciale inkomsten van circa € 40.000,- per jaar. Daar staat tegenover, dat de uren en middelen, die nodig zijn voor de inning (met inbegrip van de matigings- en vrijstellingsverzoeken) wegvallen.

De hiermee gemoeide kosten zijn aanzienlijk doordat de weerstand tegen betaling erg groot is. Afgezien daarvan is de rijksbijdrage voor de betreffende taak in principe kostendekkend.

Realisatie

Herziening per 1 januari 2005 van de Algemene belasting verordening provincie Utrecht 1997 zodanig dat de legesheffing voor de ontbrandingstoestemming bij vuurwerkevenementen vervalt.

Communicatie

De normale procedure bij wijziging van de Algemene belasting verordening provincie Utrecht. Toe te spitsen op: de betrokken branche en de gemeentebesturen.

Eerdere besluiten

GS-vergadering van 26 februari 2002 : Implementatie provinciale taken Vuurwerkbesluit

GS-vergadering van 7 augustus 2002 : Projectplan Implementatie Vuurwerkbesluit

PS-vergadering van 7 oktober 2002 : Vaststelling leges bij aanvragen om toestemming voor de ontbranding van vuurwerk (Provinciaal Blad 2002, 33)

Bijlagen

PS-voorstel met inbegrip van de bijlage “Besluit van provinciale staten van Utrecht van 7 oktober 2002 tot vaststelling van leges voor toestemmingen voor het afsteken van vuurwerk”.